

1. **Мета дисципліни** - всебічно розглянути основи комунікативного знання, ознайомити студентів з понятійно-категоріальним апаратом теорії комунікації, пояснити специфіку різних видів комунікацій через їх зіставлення, з'ясувати роль інформації в комунікативному процесі.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

1. Знати основні етапи розвитку соціології, ключові напрямки сучасної соціологічної теорії.
2. Вміти працювати з науковою літературою та періоджерелами
3. Володіти понятійним апаратом сучасної соціологічної теорії

3. **Анотація навчальної дисципліни:** Дисципліна є обов'язковою в структурно-логічній схемі підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавра» галузі знань соціології освітньої програми «Соціальні технології». В дисципліні узагальнені теоретичні основи та практичні аспекти функціонування комунікації в суспільстві, що дозволяє студентам ознайомитися з новітніми комунікаційними техніками та практиками; навчитися аналізувати комунікативну ситуацію та комунікативний акт з огляду на їхню ефективність; засвоїти принципи, розвинути та вдосконалити навички ефективної комунікації на різних рівнях (особистісному, груповому, професійному, масовому), сформувати й закріпити навички здійснення ефективних комунікацій.

4. **Завдання (навчальні цілі):** познайомити студентів із основними теоретичними підходами до вивчення соціальної комунікації, які дозволяють зрозуміти процеси соціальної взаємодії та пояснювати функціонування різноманітних комунікативних практик.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Навички міжособистісної взаємодії (зк7)
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (зк9)
- Здатність використовувати соціальні технології для регулювання соціальних відносин та вирішення конфліктів (ск11)

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Основні принципи положення соціологічних теорій соціальної комунікації та теорії, що мають безпосереднє відношення до процесів комунікування	Лекція, семінар, практичне заняття, самостійна робота	Аналіз та реферування першоджерел	10
1.2	Специфіку цих теорій, особливості концептуального та методологічного апарату, їх основних представників	Лекція, семінар, практичне заняття, самостійна робота	контрольна робота;	20
2.1	Застосовувати теоретичні знання у практиці дослідження процесів соціальної комунікації	Лекція, семінар, практичне заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси);	20
2.2	Використовувати можливості різних теоретичних підходів у вивченні і аналізі комунікаційних практик	Лекція, семінар, практичне заняття, самостійна робота	контрольна робота;	30
4	Здійснювати самостійно аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність	самостійна робота	практичні завдання (кейси)	20

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	4
Програмні результати навчання (назва)					
Знати та дотримуватись етичних норм професійної діяльності соціолога. (прн12)	+		+	+	+
Запроваджувати соціальні технології для регулювання соціальних відносин та вирішення конфліктів (прн15)		+	+	+	+

7. **Схема формування оцінки.**

7.1 **Форми оцінювання студентів:**

- семестрове оцінювання:

1. активна робота на семінарських та практичних заняттях: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – 56 балів/28 балів
2. виконання контрольних робіт: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – 44/32 бали (2 роботи по 22 максимальних або 16 мінімальних балів за кожно)

- підсумкове оцінювання: залік

7.2 **Організація оцінювання:**

1. активна робота на семінарських та практичних заняттях з тем 1-8 – протягом семестру
2. Кр 1 з теми 1-4 – після теми 4
3. Кр 2 з теми 5-7 – після теми 7

7.3 **Шкала відповідності оцінок**

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин			Самостійна робота
		лекції	Семінари	Практичні	
1. Теоретичні основи вивчення соціальної комунікації					
1	Основи теорії соціальної комунікації: онтологічний та гносеологічний аспекти	4	2	-	6
2	Моделі комунікативної діяльності	4	2	2	8
3	Функціональний аналіз соціальної комунікації	2	2	2	8
4	Семіотичні основи соціальної комунікації:	4	2	2	8
	<i>Контрольна робота 1</i>			2	
2. Соціологічні дослідження рівнів соціальної комунікації					
5	Комунікативна особистість	2	2	2	6
6	Соціологічні теорії масової комунікації: дослідження ефектів комунікації	4	2	-	8
7	Міжкультурна комунікація	2	2	2	8
8	Нові медіа як об'єкт теоретизування та дослідження	4	2	2	8
	<i>Контрольна робота 2</i>			2	
	ВСЬОГО	26	16	16	60

Загальний обсяг 120 год. в тому числі:

Лекцій – 26 год.

Семінари – 16 год.

Практичні заняття - 16 год.

Консультації – 2 год.

Самостійна робота – 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

- Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: навч. посібник. — К.: Центр вільної преси, 2010. — С. 6-87, 213-220.
- Квіт С. Масові комунікації: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/category/46/87/52/> - С. 9-26, 34-57, 154-196.
- Костенко Н.В. Масова комунікація. / Соціологія під. Ред., С. Макеєва. - К.-С.153-180.
- Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. - Львів, 2010.- С. 26-41, 121-141, 309-312, 470-476. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://sociology.knu.ua/sites/default/files/library/elopen/teoriji_mas_komunikacii.pdf
- Медіа. Демократія. Культура / За ред. Н.Костенко, А.Ручки.- К.: Ін-т соціології НАНУ, 2008. - С. 11-30, 133-152, 240-261.
- Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенко; За науковою редакцією В. В. Різуна. - Київ: Центр вільної преси, 2012. - С.64-99, 237-342. [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://www.aup.com.ua/uploads/momg.pdf>
- Різун В.В. Теорія масової комунікації: підручник – К.: Просвіта, 2008. – С.22-35, 54-62, 188-195, 207-225. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://filelibsnu.at.ua/navchalno-metod/jurnalistika/Teoriya_mas_com.pdf

Додаткова:

- Vaudrillard J. Ecstasy of Communication // The Anti-Aesthetic. Essays on Postmodern Culture / Ed. H.Foster. – Port Townsend: Bay Press, 1983. – P. 126-133

- Manovich L. The Language of New Media. - Cambridge, Mass.: MIT Press, 2001. – P. 2-16, 18-62. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://dss-edit.com/plu/Manovich-Lev_The_Language_of_the_New_Media.pdf
- Болз Н. Абетка медіа / За загал. ред. В. Ф. Іванов; Переклад з нім. В. Климченка. — Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2015. - С. 32-40, 86-109, 131-158. [Електронний ресурс].Режим доступу: https://www.aup.com.ua/upd/bolz_web.pdf
- Костенко Н.В. Парадигми та фактичності нових мас-медіа // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1998. – № 1-2 – С. 138-151.
- Луман Н. Реальність мас-медіа / пер. с нім. - К.: АУП, ЦВП, 2010. – С.24-33, 108-128. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.aup.com.ua/uploads/luman_web.pdf
- Мак-Люен М. Галактика Гутенберга: становлення людини друкованої книги. Пер. з англ. - К.: Ніка-Центр, 2015. - С. 25-40, 63-75, 92-100.
- Пітерс Дж.Д. Слова на вітрі: історія ідеї комунікації / пер. з англ. А.Іщенко. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. - 302 с.
- Почепцов Г. Від Інтернет-комунікацій до інтернет-покоління. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/10266>
- Суська О.О. Персоніфікація інформаційного обміну: монографія. – К.: Видавництво «Логос», 2013. – С. 71-115, 218-235. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.soc.univ.kiev.ua/sites/default/files/newsfiles/susska_monografiya.pdf
- Штраумайер Г. Політика і мас-медіа / пер. з нім. А. Орган. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2008. – С.21-25, 39-53, 84-88, 98-119, 146-149, 150-185.

Електронні ресурси:

- Бібліотека масової комунікації та медіаграмотності Академії Української Преси <https://www.aup.com.ua/category/library/>
- DIGITAL 2021: UKRAINE: <https://datareportal.com/reports/digital-2021-ukraine>
- Дослідження Ставлення населення до медіа та споживання різних типів медіа 2021 <https://imi.org.ua/upload/media/2021/11/17/61951144dc1fc-usaid-internews-media-report-2021-ukr.pdf>
- Дослідження «Читання в контексті медіаспоживання та життєконструювання» (2020) <https://drive.google.com/drive/folders/1KCC8ZkOAXTWInqRTRchHzpVzUhKtxSf5?usp=sharing>
- Ukrainian Reading and Publishing Data 2018: <http://data.chytomo.com/chytannya-v-ukrayini/>
- Дослідження Індекс медіаграмотності українців (2021): https://detector.media/doc/images/news/archive/2021/186435/UA_REPORT_MEDIALITERA%20%A1Y_INDEX-DM.pdf